

TEMATSKI ZBORNIK III DIO

MEĐUNARODNA
NAUČNO-STRUČNA
KONFERENCIJA

**UNAPREĐENJE
KVALITETE ŽIVOTA
DJECE I MLADIH**

**21.-23. juna 2019.
Istanbul, Turska**

CNTBBLAZKMA 12696-60001
Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih
Association for support and creative development of children and youth Tuzla
Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
University of Tuzla, Faculty of Education and Rehabilitation

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH

Tematski zbornik/Conference proceedings

II dio/Part one

X Međunarodna naučno-stručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih“
21. - 23. 06. 2019. godine, Istanbul, Turska

X International scientific conference
„Improving the quality of life of children and youth“
21st – 23rd June 2019, Istanbul, Turkey

ISSN 1986-9886

Tuzla, 2019.

**UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH
Improving the quality of life of children and youth**

Izdavač/Publisher:

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih

Urednici/Editors:

Milena Nikolić
Medina Vantić-Tanjić

Organizacioni odbor/Organization Committee:

Medina Vantić-Tanjić, predsjednik

Milena Nikolić

Izen Hajdarević

Amila Mujezinović

Benjamin Avdić

Nino Vrabac

Marinela Šćepanović, Društvo defektologa Vojvodine

Siniša Ranković, Društvo defektologa Srbije

Goran Petrušev, Savez defektologa Makedonije

Naučni odbor/Scientific Committee:

dr. sci. Zamir Mrkonjić, vanredni profesor

Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-reabilitacijski fakultet, Bosna i Hercegovina

dr. sci. László Varga, redovni profesor

Univerzitet u zapadnoj Mađarskoj, Pedagoški fakultet Benedek Elek, Šopron,
Mađarska

dr. sci. Slavica Golubović, redovni profesor

Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju,
Republika Srbija

dr. sci. Barbara Kopačin, docent

Univerzitet Primorska, Pedagoški fakultet, Kopar, Slovenija

dr. sci. Fatih ŞAHİN, redovni profesor

Univerzitet Celal Bayar u Manisi, Turska

dr. sci. Medina Vantić-Tanjić, redovni profesor

Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-reabilitacijski fakultet, Bosna i Hercegovina

dr. sci. Jasminka Zloković, redovni profesor

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Republika Hrvatska

UTICAJ KVALITETA ŽIVOTA U PORODICI NA GOVORNO-JEZIČKI RAZVOJ DECE

INFLUENCE QUALITY OF LIFE IN FAMILY IN THE SPEECH-LINGUISTIC CHILD DEVELOPMENT

Mira JOVANOVSKA, Vesna LAZAROVSKA,
Tatjana GEORGIEVSKA-JANČESKA

Zavod za rehabilitaciju sluha, govora i glasa, Skopje, Republika Severna Makedonija

Originalni naučni rad

ABSTRAKT

Socijalni pozitivni kontekst rasta u porodici je od velikog značaja za psihovizički razvoj deteta, time i za njegov pravilni govorno-jezički razvoj. Porodica je primarna sredina u kojoj dete dobija osnovne elemente za formiranje svoje ličnosti. Funkcionalne zdrave porodice su štinski razlikuju po kvalitetu života u odnosu na disfunkcionalne porodice. Cilj ovog istraživanja je prikazati konkretne uslove života u porodici u kojoj dete raste i razvija se, a povezani su direktno ili indirektno sa njegovim govorno-jezičkim razvojem. Istraživanje je sprovedeno skoro šest meseci, u njemu su bili obuhvaćeni 200 anketiranih – roditelja dece sa dijagnosticiranom govorno-jezičkom patologijom, sa ciljem da se utvrdi uticaj kvaliteta života na govorno-jezičkog razvoja njihovog deteta. Dobijeni podaci su prikupljeni i obrađeni koristeći standardne deskriptivne i analitičke bivarijantne i multivarijantne metode. Statistička signifikantnost razlika između analiziranih serija (atributivni i numerički) u zavisnosti od distribucije testiraju se neparametiskim i parametriskim testovima (Hi-kvadrat test, Student-ov t-test). Za CI (confidence interval) tačnost se uzima $p < 0,05$. Kvalitet porodičnog života koji utiče na govorno-jezički razvoj dece prikazan je kroz interakciju majka-dete, vreme koje su roditelji proveli sa svojim detetom. Porodice sa poremećenim porodičnim odnosima u odnosu na porodice harmoničnih i bliskih odnosa ispunjene emocijama. Drugačiji je kvalitet života u porodicama u kojima deca žive sa jednim roditeljem, kao i sa različitim nivoom obrazovanja roditelja. Sociodemografske varijable, kao što su siromaštvo i nezaposlenost ili bogatstvo i rezauzetost, imaju direkstan uticaj na interakciju roditelj - dete.

Ključne reči: kvalitet života, govorno-jezički razvoj, porodica

ABSTRACT

The social positive context of family growth is of great importance for the child's psycho-social development and therefore for his correct speech-language development. The family is the primary environment in which the child receives the basic elements for the formation of his personality. Functional healthy families differ fundamentally by the quality of life of being affected with dysfunctional families. The purpose of this research is to show the specific living conditions in the family in which the child grows and develops, and is directly or indirectly related to his speech-language development. The survey was conducted for almost 6 months, including 200 respondents - parents of children with diagnosed speech-language pathology in order to determine the impact of the quality of life on their children's speech-language development. The obtained data is collected and processed using standard descriptive and analytical bivalent and multivariate methods. Statistical significance of differences between the analyzed series (attributive and numeric) depending on distribution is tested with nonparametric